

Presentation om hur väl barnets rättigheter förverkligas på svenska i Vanda

VD/7770/00.02.03.00/2024

Ungdomsfullmäktiges representant Joel Rasku presenterar för Svenska kommittén hur väl barnets rättigheter förverkligas på svenska i Vanda ur hans synvinkel och med tyngdpunkt på årets tema för veckan för barnets rättigheter: barnets rätt att lära sig. Eftersom svenskspråkiga sektionen inom nämnden för fostran och lärande bevakar ärenden som berör småbarnspedagogik, grundläggande utbildning och andra stadiets utbildning koncentreras Svenska kommitténs diskussion kring rätten att lära sig utöver detta. Till Svenska kommitténs uppgifter hör att övervaka att den svenskspråkiga befolkningen får tillräcklig information om staden och dess tjänster på svenska samt att främja den svenskspråkiga befolkningens inkludering och välbefinnande (Stadsstyrelsen 21.08.2023 § 5). Detta ärende berör målgruppen svenskspråkiga barn och unga i Vanda och deras tjänster, inkludering och välbefinnande.

Svenska kommittén 21.11.2024

Förslag av koordinatör för den svenskspråkiga servicen:

Svenska kommittén beslutar att

- a) behandla ärendet för kännedom
- b) samtliga ledamöter presenterar hur de kan bidra till att barnets rättigheter förverkligas på svenska i Vanda.

Beslut:

Svenska kommittén beslöt att

- a) behandla ärendet för kännedom
- b) samtliga ledamöter presenterade hur de kan bidra till att barnets rättigheter förverkligas på svenska i Vanda.

Kaj Andersson konstaterade att kostnaderna för hobbyverksamhet som idrott och motion är höga och han efterlyser en liknande lösning som Icehearts har kunnat erbjuda för ishockeyintresserade i huvudstadsregionen, det vill säga att föreningen anskaffar medel för att erbjuda hobbyn gratis till utövarna. Vanda stad kunde samarbeta tätare med tredje sektorn och försöka uppnå en liknande lösning.

Barbara Westman fortsatte med att konstatera att fritidsverksamheten är det viktigaste stället, där barn och unga lär sig. Alla lär sig på så olika sätt och därför behövs bland annat kultur, idrott, drama och brädspel i utbudet av fritidsverksamhet på svenska. Ledarna för dessa aktiviteter måste vara svenskspråkiga, eftersom barnen har rätt till sitt modersmål eller att lära sig det svenska språket. Forskningar visar att man är tryggare när man får prata sitt modersmål och en känsla av trygghet är en förutsättning för att man ska kunna lära sig något nytt. Fritidsaktiviteterna ska inte bara erbjudas, utan en aktiv marknadsföring av vad som erbjuds krävs också för att detta ska förverkligas. Det får inte finnas en ekonomisk tröskel för att delta i fritidsaktiviteterna. Kultur och idrott och andra fritidsaktiviteter är också viktiga när vi skapar vår identitetsbild. Vi får inte undervärdera barn, de vet vad som är sant, de behöver inte bara höra sagor, utan behöver också få prata om allvarliga ämnen och verklighet. Om vi ger barn kunskap får vi vuxna som har kunskap. Det måste finnas pengar för det här.

Hanna Holmberg-Soto förklarade att barnets rättigheter ligger nära hennes hjärta. Hon lyfte fram att riksdagen publicerade Finlands första nationella barnstrategi år 2021 och tanken var att den ska fungera på samma sätt över riksdagsperioder. Hon är nöjd över att hon i sitt politiska arbete var med om att få in en skrivelse i Vanda stads strategi om att barnkonsekvensanalys ska genomföras. Ett barnvänlig Vanda stödjer politikernas arbete och hela Vanda stads arbete. Hon konstaterade också att det under hennes period inom nämnden för stadskultur och välfärd har anställts en svenskspråkig idrottskoordinator och en svenskspråkig ungdomsarbetare kommer att anställas. För att få barnets rättigheter att fungera behövs system och dylika resurser. Hon förklarade vidare att hon genom sin yrkesroll funderar på frågan hur det ser ut i de svenskspråkiga invånarnas hem. Får familjerna den service de behöver? Hon var med om att genomföra en utredning av servicebehov på svenska, som till en början inte kunde genomföras på grund av bristande kunskaper inom personalen. Förr fanns det bland annat inte krisjour på svenska, men nu finns hela 7 personer som kan erbjuda service på svenska bland familjesocialarbetarna. Mängden svenskspråkiga klienter har ökat på senaste tiden, vilket dels kan bero på ett ökat behov, men dels också på att tjänsterna helt enkelt inte fanns på svenska förr. Det fungerar inte att tala via tolk eller prata på finska om dessa saker. Alla kriser som händer inom staden händer på samma sätt åt alla invånare och hon jobbar

hårt inom välfärdsområdet för att också svenskspråkiga ska få betjäning på sitt modersmål under kriser. Hon uppmuntrar Vandaborna att följa familjesocialarbetarna via Instagram, de deltog och vann bland annat i en social media-kampanj under svenska veckan. Familjerådgivning finns på svenska.

Peter Nyström framförde att det största problemet är att de olika partierna inte kan komma överens om vad pengarna räcker till för, utan att politikerna tenderar att prata om att bristen på pengar är kronisk. Partierna kan inte samarbeta.

Andreas Forsbäck fokuserade på sin yrkesroll som jurist och pastor. Han förklarade att han och hans fru i flera år i sitt hem har ordnat regelbundna samlingar för familjer på svenska. De riktar sig till familjer som vill erbjuda en kristen fostran för sina barn. Deltagarna kommer från olika kulturer och olika familjekonstellationer, inklusive ensamförsörjande. Media har lyft upp problematiken med religiös fostran på senaste. Andreas Forsbäck skrev sin pro-graduavhandling i folkrätt om religionsfrihet och konstaterade att media fokuserar på en negativ vinkling om religionsfriheten, det vill säga att man inte ska påtvinga religion på någon. Men han vill lyfta fram att det i barnkonventionens punkt om religionsfrihet även lyfts fram barnets rätt till fostran inom sin egen religion. Därför har de samlingar som han ordnat även innehållit en andakt. Han konstaterade också att det är viktigt att få ordna vårdnadstvist och liknande på sitt eget modersmål.

Tom Häggblom inledde sin kommentar genom att berätta om sin uppväxt och förklarade att han till en början när han flyttade till Esbo inte kunde finska, utan lärde sig språket i skolan. Efter att han hade lärt sig språket blev tröskeln också lägre för att delta i fritidsaktiviteter på finska. Skolans verksamhet är alltså bra och viktig, men hobbyverksamheten i Vanda måste också kunna erbjudas på svenska. Det är viktigt att man kan använda svenska i staden och att det blir en positiv sak att fritidsverksamheten går på svenska. Språkbrukstillägg är också viktigt. Vi ska göra allt för att sänka tröskeln att använda det svenska språket i Vanda. Det ska vara positivt att använda svenska.

Pia-Paulina Rannikko höll med de andra och konstaterade att det viktigaste är trygghet för barnet. Alla barnets rättigheter handlar i grunden om trygghet och kan inte förverkligas utan trygghet. För att de svenskspråkiga barnen ska kunna känna sig trygga måste de få prata svenska. Och de måste få prata svenska på alla nivåer i sin lärtig. Mera resurser behövs till skolorna, hon har märkt att bland annat skolcoacherna spelar en viktig roll i att barnen lär sig. Man kan inte lära sig nytt om man inte är trygg och därför behövs flera vuxna.

Patrik Karlsson lyfte fram välmående och konstaterade att det är viktigt att notera att Vandas svenskspråkiga barn och unga mår allt sämre. De ska få de tjänster som de behöver när de behöver dem på svenska. Dessa tjänster ska finnas på alla stadier i alla skolor. Den externa hjälpen ska alltså vara tillgänglig. Politikernas roll i detta är att lyfta katten på bordet gällande servicen på svenska. Han ville också framhäva Hem och skola-föreningarna som är starka på svenska i Vanda. De ordnar klubbar och liknande och deras verksamhet sker bakom kulisserna och går inte att läsa om, men den är oerhört viktig. Han har själv länge agerat lärarrepresentant och konstaterade att Hem och skola-föreningarna verkligen kan påverka vad som erbjuds. Men det absolut viktigaste är hörandelänken och dialogen med barn och unga, om detta fattas är det ingen poäng med verksamheten. Lärarna är i nyckelroll för att föra fram barn och ungas tankar till Hem och skolas verksamhet. Om barn och unga tycker om verksamheten är den lyckad. Lyssnandet är viktigt. Också inom ungdomsgårdsverksamheten på Helsinggård frågar de anställda de unga vad de önskar och de unga uppger att de känner sig delaktiga i verksamheten, därför fungerar det bra. Det är också viktigt att politikerna engagerar sig bland annat i ungdomsfullmäktiges verksamhet. Han har själv fungerat som fadder för ungdomsfullmäktige i många år och genom den rollen lär man sig mycket. Där kan man bolla idéer med ungdomarna och föra deras ärenden vidare.

Information:

Nicole Majström, +358 40 6145 967, fornamn.efternamn@vantaa.fi